สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดเชียงใหม่

จังหวัดเชียงใหม่

บ้านมหาธาตุ

หมู่ 4 ต.แสนไห อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่

โครงการหมู่บ้านอัตลักษณ์หัตถกรรมเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่

บ้านมหาธาตุ

หมู่ 4 ต.แสนไห อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่

เดิมเป็นส่วนหนึ่งของบ้านปางป่อ ม.5 ต.แสนไห แต่เมื่อมีประชากรหนาแน่นจึงขอแยกมาจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ และบริเวณหมู่บ้านเป็นสถานที่ตั้งของพระธาตุแสนไห ชาวบ้านจึงตั้งชื่อหมู่บ้านว่ามหาธาตุ ในอดีตชาวบ้านปลูกสร้างบ้านเรือนกันบริเวณที่ราบลุ่ม ซึ่งมีแม่น้ำแตงไหลผ่านแต่เนื่องจากเกิดน้ำท่วมบ่อยครั้ง ชาวบ้านจึงย้ายมาสร้างที่พักอาศัยบริเวณเนินเขาด้านตะวันออกของแม่น้ำแตง บ้านมหาธาตุประกอบด้วยบ้านบริวาร ได้แก่ บ้านสันติสุข ซึ่งเป็นชุมชนชาวไทยใหญ่

ชาวบ้าน บ้านมหาธาตุ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ปลูกข้าว งา กระเทียม แตงกวา พริกขี้หนู และรองลงมาคือ อาชีพช่างเย็บผ้า และเริ่มมีการนำผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่มีในหมู่บ้านมาแปรรูปเป็นอาชีพเสริมสร้างรายได้เพิ่มขึ้นอีกด้วย ภายในหมู่บ้านยังคงพบเห็นวิถีชีวิตวัฒนธรรม และอาหารการกินของชาวไทใหญ่ที่มีมาช้านาน รอให้นักท่องเที่ยวทุกท่านได้มาสัมผัส ณ บ้านมหาธาตุ อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่

10 ผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจ

01 ผ้าทอไทใหญ่

ด้วยอดีตอำเภอเวียงแหง เป็นอำเภอที่ห่างไกล ซึ่งคนพื้นที่ที่เข้ามาอยู่อาศัยนั้นมีความหลากหลาย ทางชาติพันธุ์โดยบ้านมหาธาตุ ตำบลแสนไห เป็นชุมชนคนไทยเชื้อสายไทใหญ่ ซึ่งมีเอกลักษณ์ในการแต่งตัวตามอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ไทใหญ่ ผ้าทอพื้นเมืองของชาวไทใหญ่ จะมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวในเรื่องของลวดลาย และรูปแบบของเสื้อผ้า โดยมีการสืบทอดอัตลักษณ์จากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งปัจจุบันมี นางคำอ่อง ปัญญา ยังคงทำการตัดเย็บเสื้อผ้าและรักษาอัตลักษณ์ดั้งเดิมของชาวไทใหญ่ไว้

คุณคำอ่อง ลุงตอง

โทร. 085-0728542
197/8 บ้านมหาธาตุ หมู่ที่ 4 ต.แสนไห อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่

02 งาใบบูรณ์ น้ำมันงาดำ

ในอดีตพื้นที่บ้านมหาธาตุ อำเภอเวียงแหง เป็นแหล่งปลูกงาดำที่ใหญ่ที่สุด ต่อมาเกษตรกรพบปัญหาผลผลิตเกินความต้องการของตลาด จนกระทั่งประมาณ ปี 2552 มีผลการวิเคราะห์ถึงคุณประโยชน์ของพืชประเภทงาที่ปลูกในพื้นที่บ้านมหาธาตุ พบว่า งาที่ปลูกในบริเวณ อ.เวียงแหง ให้คุณค่าของสารอาหารตามหลักโภชนาการสูงโดยเฉพาะสารเซซามีนและสารโอเมก้า 3 มากกว่าสารโอเมก้า 3 ที่ได้จากปลาทะเล ทั้งยังมีกระบวนการเพาะปลูกด้วยวิธีธรรมชาติปลอดสารเคมี จึงส่งผลให้สารโอเมก้า 3 ที่มีประสิทธิภาพสูงและปลอดภัย จึงมีการส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากงาโดยใช้วัตถุดิบในชุมชนเพื่อเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน และยังทำให้เกิดการพัฒนาโดยรักษาคุณค่าในภูมิปัญญาประเพณีและวัฒนธรรมพื้นบ้านไว้ไม่ให้สูญหายไป

03 งาใบบูรณ์ น้ำมันงาม่อน ชนิดแคปซูล

ประมาณปี 2552 ได้มีผลงานวิจัยในข้อมูลของงาม่อน ซึ่งงาม่อนนั้นเป็นพืชพื้นถิ่นที่อยู่กับชุมชนบ้านมหาธาตุมานาน ในอดีตคนไทใหญ่ใช้น้ำมันงาเป็นวัตถุดิบหลักในการปรุงอาหารและเป็นส่วนผสมในการประกอบอาหาร ซึ่งคุณค่าของน้ำมันงาม่อน มีคุณประโยชน์ต่อร่างกายสูง และพบข้อมูลว่ามี โอเมก้า 3 ที่สูงกว่าพืชชนิดอื่น ๆ และสูงกว่าปลาทะเล ทั้งยังปลอดสารเคมี โดยวิธีเพาะปลูกแบบธรรมชาติ จึงทำให้ได้สารโอเมก้า 3 ที่มีประสิทธิภาพสูง ทางกลุ่มงาใบบูรณ์จึงได้ทำการสกัดน้ำมันงาม่อน โดยใช้กระบวนการวิธีสกัดเย็นเพื่อรักษาคุณประโยชน์ของงาให้คงอยู่

คุณฐิติกร ใจดี

โทร. 061-3542634
111 บ้านมหาธาตุ หมู่ที่ 4 ต.แสนไห อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่

04
นางหญิง กระเป๋าผ้าไทใหญ่

ตั้งแต่อดีตชาวไทใหญ่จะมีการทอผ้าพื้นเมืองที่มีลวดลายสวยงามเป็นเอกลักษณ์และมีการสืบทอดต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น จนถึงปัจจุบัน คุณหญิง ลุงเหน่ะ และ คุณจ่าม ลายคำ ได้มองเห็นถึงโอกาสในการแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ร่วมกับการตัดเย็บกระเป๋าผ้าให้มีความสวยงาม และออกจำหน่ายเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าทำให้ลูกค้าเกิดความสนใจ คุณหญิง ลุงเหน่ะ และ คุณจ่าม จึงรวมกลุ่มเพื่อทำการผลิตกระเป๋าผ้าไทใหญ่ออกจำหน่าย และยึดเป็นอาชีพหลักมาเป็นเวลากว่า 15 ปี

คุณหญิง ลุงเหน่

โทร. 084-3741669
197/8 บ้านมหาธาตุ หมู่ที่ 4 ต.แสนไห อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่

07
ข้าวเกรียบฟองเต้าหู้

ในอดีตชาวไทใหญ่มีการปลูกถั่วเหลืองเป็นจำนวนมาก ในช่วงปลายฤดูฝนต้นฤดูหนาว จึงมีการนำมาแปรรูปเป็นอาหารเก็บไว้บริโภคในช่วงฤดูร้อน ข้าวเกรียบฟองเต้าหู้ก็เป็นอีกประเภทหนึ่งที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ทางด้านอาหารชนิดหนึ่งที่ชาวไทใหญ่ มีการแปรรูปกันมาเป็นเวลานาน คุณปาริดา วงศาบวรรัตน์ และ คุณศรีวัณ คำปิน ได้ให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ขนมชนิดนี้จึงรวมกลุ่มเพื่ออนุรักษ์และผลิตข้าวเกรียบฟองเต้าหู้เพื่อจำหน่ายในชุมชนและขยายตลาดไปยังต่างอำเภอและนักท่องเที่ยวที่มาเยือนอำเภอเวียงแหง

คุณปาริดา วงศ์ษาบวรรัตน์

โทร. 086-1883404 102 บ้านมหาธาตุ หมู่ที่ 4 ต.แสนไห อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่

05
ข้าวเกรียบงาดำ

อดีตบ้านมหาธาตุมีการปลูกถั่วเหลืองเป็นจำนวนมาก จึงมีการนำมาแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อเป็นการเก็บรักษาผลผลิตที่มีจำนวนมากไว้บริโภคในช่วงที่ไม่มีผลผลิตถั่วเหลือง ข้าวเกรียบทอดงาดำก็เป็นอีกผลิตภัณฑ์หนึ่งที่ชาวบ้านมหาธาตุ มีการแปรรูปกันมาเป็นเวลานาน คุณจำมคำ แสงป๊อก และ คุณสุทธิดา คำรือ จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของขนมชนิดนี้ ซึ่งถือว่าเป็นขนมที่เป็นเอกลักษณ์ของคนในพื้นที่

คุณจำมคำ แสงป๊อก

โทร. 091-3012982
100 บ้านมหาธาตุ หมู่ที่ 4 ต.แสนไห อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่

06
ข้าวแต๋นงาม่อน

จากคุณเรณู อินตา ได้มีการสืบทอดการทำข้าวแต๋นสูตรดั้งเดิมมาจากบรรพบุรุษ ต่อมาจึงได้มีการพัฒนาคิดค้นสูตรใหม่ๆ แต่ยังคงเอกลักษณ์ของสูตรดั้งเดิมไว้ คุณเรณู อินตา จึงได้ทดลองนำงาม่อนซึ่งเป็นพืชท้องถิ่นมาเป็นวัตถุดิบเพิ่มเติม ผลปรากฏว่าทำให้รสชาติของข้าวแต๋นมีความอร่อยยิ่งขึ้น จากความหอมหวานของน้ำอ้อยเคี่ยวก็เพิ่มความหอมมันของงาม่อนเพิ่มขึ้น และเมื่อนำมาจำหน่ายก็เป็นที่สนใจของลูกค้า จึงรวมกลุ่มคนในหมู่บ้านทำการผลิตและจำหน่ายข้าวแต๋นงาม่อนจากนั้นเป็นต้นมา

คุณเรณู อินตา

โทร. 094-7320442
96/2 บ้านมหาธาตุ หมู่ที่ 4 ต.แสนไห อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่

แม่ปุ้น

โทร. 080-8462127
140/25 บ้านมหาธาตุ หมู่ที่ 4 ต.แสนไห อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่

08 แม่ปุ้น
ขนมขึ้นกเป้า

คุณปุ้น นายคำ และนางเหิน ลุงคำ เดิมเป็นคนไทใหญ่ในรัฐฉาน ภายหลังได้อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทย ที่บ้านมหาธาตุตั้งแต่ปี 2537และนำความรู้ในการแปรรูปถั่วเหลืองเป็นขนมขึ้นกเป้า ซึ่งมีลักษณะเป็นเส้นคล้ายบะหมี่และอุดมไปด้วยโปรตีน ผลิตภัณฑ์และขายให้กับคนในพื้นที่บ้านมหาธาตุตามแบบอัตลักษณ์ รวมถึงรักษาวิถีชีวิตในการแปรรูปและถนอมอาหารตามแบบไทใหญ่ จากนั้นจึงมีการขยายตลาดโดยการส่งไปขายในตัวเมืองเชียงใหม่ ทำให้สร้างรายได้ดีในระดับหนึ่ง คุณปุ้น นายคำ และนางเหิน ลุงคำ จึงยึดเป็นอาชีพหลัก จุดเด่นของผลิตภัณฑ์คือมีขายเพียงเจ้าเดียวในชุมชน

09
งาม่อน คุกกี้ผสมงา

กลุ่มสตรีอาสาหมู่บ้านสันติสุข ได้รับการส่งเสริมอาชีพด้วยการสอนทำคุกกี้จาก สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเวียงแหง และส่งเสริมให้ใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่น คือ งาม่อน ซึ่งมีคุณประโยชน์สูงเหมาะแก่การนำมาเป็นส่วนประกอบในอาหารเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์และเป็นการสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน คุณศิริพร บัวเย็น ซึ่งเป็นหนึ่งในสมาชิกกลุ่มสตรีอาสาหมู่บ้าน ได้เล็งเห็นถึงโอกาสในการพัฒนาผลิตภัณฑ์คุกกี้งาม่อนให้เป็นที่รู้จัก จึงรวมกลุ่มเพื่อผลิตและขยายตลาดเข้าสู่กลุ่มผู้บริโภคที่ให้ความใส่ใจในเรื่องสุขภาพ นักท่องเที่ยวได้บริโภคขนมที่อร่อยและดีต่อสุขภาพ

คุณศิริพร พัดเย็น

โทร. 089-8558239
25 บ้านมหาธาตุ หมู่ที่ 4 ต.แสนไห อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่

10
ข้าวเกรียบถั่วเหลือง

ข้าวเกรียบถั่วเหลืองเป็นอาหารล้าเร็จรูปที่ทำมาจากถั่วเหลือง เป็นวิธีการแปรรูปอาหารตามอัตลักษณ์และวิถีชีวิตของชาวไทใหญ่ ที่ช่วยรักษาคงคุณค่าทางโภชนาการของโปรตีนจากถั่วเหลือง ปัจจุบันการแปรรูปข้าวเกรียบถั่วเหลือง ยังคงมีการผลิตและสืบทอดการแปรรูปอาหารโดย คุณคำปา แสงเหล็ก และคุณสำ ทารธ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของขนมชนิดนี้ซึ่งเป็นขนมที่เป็นเอกลักษณ์ของคนในพื้นที่ จึงรวมกลุ่มสตรีในหมู่บ้าน เพื่อผลิตข้าวเกรียบถั่วเหลืองทอดจำหน่ายตามสูตรดั้งเดิมมาเป็นเวลามากกว่า 10 ปี

คุณคำปา แสงเหล็ก

โทร. 086-1902477
110 บ้านมหาธาตุ หมู่ที่ 4 ต.แสนไห อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่

แผนที่หมู่บ้านมหาธาตุ

แผนที่หมู่บ้าน

บ้านมหาธาตุ

หมู่ 4 ต.แสนไห อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเวียงแหง

ที่ว่าการอำเภอเวียงแหง ถ.ร่วมใจ ต.เมืองแหง อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่

โทร. 0-5347-7109 Email : wianghaeng2017@gmail.com

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงใหม่

อาคารอำนวยการกลาง (ชั้น 5) ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ ถ.โชตนา ต.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่

โทร. 0-5311-2647 โทรสาร 0-5311-2647 Email : cdcmit@gmail.com